

Posudek oponenta bakalářské diplomové práce

Název práce: **Hrazené rovinné areály pozdní doby halštatské a doby laténské v Čechách a možnosti jejich interpretace**

Autor: Kristýna Šírová

Studijní program: B7109 Archeologie

Studijní obor: Archeologie

Bakalářská práce K. Šírové je zaměřena na problematiku rovinných hrazených areálů v Čechách (Herrenhofe, Viereckschanze a ostatní nevyčleněné dvorce) z období pozdní doby halštatské až pozdní doby laténské. Problematika těchto hrazených areálů však vyžaduje širší geografický rozhled a tím pádem i zvládnutí cizojazyčné literatury relevantní danému tématu. To se autorce v úvodních kapitolách podařilo solidně vzhledem k danému stupni závěrečné práce.

Sběr dat byl založen na údajích publikovaných v odborné literatuře, což je při rozsahu tématu adekvátní postup. V kritice pramenů autorka příliš zabíhá do jednotlivostí, místo aby se soustředila na obecné zhodnocení předpokladů pro výpovědní hodnotu sbíraných dat a vyvodila z toho jasné důsledky pro zacílení analýzy.

Terminologická kapitola je neuspořádaná a podstatné termíny, vážící se na danou problematiku chybí (např. Herrenhofe, Viereckschanze, fortifikace, brána). Polemizovat by se dalo s názorem, že umístění areálu na ostrožně je nestrategické, tj., v daném kontextu, nepřináší žádné výhody pro obranu areálu (s. 7-8). Problematická je definice produktů specializované výroby: „To jsou takové předměty, které souvisely s činností, na kterou musel mít člověk speciální znalosti, aby ji mohl provádět“ (s. 9). Taková definice nevyjasňuje, co se specializací míní, pouze přesouvá chápání pojmu specializace na dovednosti potřebné k výrobě. Ale co jsou to „speciální znalosti“? Nepřesnost a nekultivovanost vyjádření je obecnějším symptomem kapitoly, ale i celé práce. Např.: „Zahloubené stavby mají kolmé zdi, v případě stanových objektů šikmo zasazené kůly, ploché zahloubené dno a jejich konstrukce je různá (viz další kapitoly). Povrchové stavby, jsou stavení, jejichž dno není zahloubené do hloubky ...“ (s. 8-9). V kapitole postrádám citace.

Definice pojmů pokračuje v následující kapitole „Vymezení základních okruhů“ s nejasným vztahem k terminologické kapitole. Zde již najdeme vymezení pojmů Herrenhofe, Viereckschanze.

Vyhodnocení v kap. 6 je zatíženo popisem parametrů jednotlivých situací. Text se tak stává nepřehledným a samotná analýza trendů se v něm ztrácí na konci jednotlivých kapitol. Popis jednotlivých situací měl být formalizovaně uveden v katalogu, který ovšem v práci není přítomen. Kromě sumarizačních tabulek bych uvítal též přehlednější vyjádření dat v grafech. Žádný ze sledovaných atributů nebyl promítnut do mapy, aby bylo možné zhodnotit prostorovou souvislost výskytu jednotlivých charakteristik.

V popisu na str. 41 je zřejmé, že autorka mylně pracuje s polohou lokality Říkov: „na hřebenech Brdské vrchoviny“, „Západně od Markvartic“.

Autorka v práci zcela pomíjí pozici areálu v rámci celkového osídlení a srovnání s běžnými sídlišti. V něm tkví možnosti interpretace studovaných areálů.

Diskuze v kapitole 7 se pokouší syntetizovat poznatky a interpretovat sledované fenomény. Kapitola nemá jasně danou strukturu směřující k interpretaci a působí místy zmatečně. Naznačené interpretace pracují často velmi povrchně s archeologickými doklady. Např. interpretace významu Herrenhofe na základě přítomnosti importů je neadekvátně přímočará. Na základě jednoho fragmentu řecké keramiky z Droužkovic autorka tvrdí: „To znamená, že v Droužkovicích sídlili pravděpodobně lidé z nejbohatších a nejvýznamnějších okruhů mající styky s Řeckem“ (s.49). Z jednoho nálezu drobného fragmentu nelze činit závěr, že a) Droužkovice jsou výjimečným areálem v dané kategorii a b) místní elity měly styk s Řeckem. Taková interpretace by musela být podpořena dalšími argumenty. Z dokladů výrobních aktivit nelze odvozovat, že „by bylo možno Herrenhofe chápat jako sídliště či usedlost zaměřenou primárně na výrobní podomáckou nebo specializovanou činnost“ (s. 52). V dalším textu však autorka tuto myšlenku opouští.

Jazyková stránka práce je podprůměrná, vyjádření často nepřesná nebo nekultivovaná. Nejvýrazněji se jazykové nedostatky projevují v závěrečných kapitolách.

Na závěr lze konstatovat, že práce splnila svůj cíl a přes významnější nedostatky ji lze doporučit k obhajobě.

V Hradci Králové dne 22. 8. 2016

Richard Thér